

ת"פ (תל אביב) 55182-01-23 - מנחם רביב נ' מדינת ישראל

ת"פ (תל-אביב-יפו) 55182-01-23 - מנחם רביב נ' מדינת ישראלשלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 55182-01-23

מנחם רביב

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[06.01.2025]

כבוד השופטת בכירה יעל פרדלסקי

החלטה

1. בפני בקשה לפסול את הודעת המבקש שנגבתה ביום 15.12.22 בשל טענת המבקש שנמנעה ממנו זכות ההיוועצות.

2. בהמשך להחלטת כב' הש' גת, שמעתי ראיות לעניין הבקשה.

3. מטעם המשיבה העידו: גובה ההודעה - רן זוארי (להלן: "החוקר") וראש צוות החקירה - סגן ניצב עדי אדרי, והוגשו על תנאי הודעת המבקש מיום 15.12.22 (ת/3) ודיסק ובו סרטון המתעד את החקירה של המבקש (ת/4). כן הוגשו בהסכמה מזכרים שכתב החוקר (ת/1, ת/2), כתב ערובה (ת/5), דו"ח על נטילת אמצעי זיהוי (ת/6) שאינם רלבנטיים להכרעה. מטעם ההגנה העיד המבקש, הוגשו תמונה של החדר בו התייעץ המבקש לטענתו עם עו"ד (נ/1) ודיסק ובו תמונות וסרטון שצולמו ע"י ההגנה בתחנת טבריה בה התקיימה חקירת המבקש, לאור מצב בריאותו.

4. תמצית טיעוני ב"כ הצדדים:

א. ב"כ המבקש טען, כי יש לפסול את הודעת המבקש מאחר והופרה זכות המבקש להיוועצות, כמפורט להלן:
· בשיחת טלפון בה הוזמן המבקש להגיע לחקירה, שאל המבקש אם הוא צריך להתייעץ עם עו"ד, ונמסר לו שמדובר ב-3-4 שאלות ושאלין לו צורך להיוועץ עם עו"ד, ובכך אותו גורם חקירה הטעה את המבקש אשר הבין שהוא מוזמן לחקירה פתוחה. העובדה שאין תיעוד על השיחה בה הוזמן המבקש לחקירה בתחנת טבריה מאמתת לטענת ב"כ המבקש את גרסת המבקש.

· ההיוועצות של המבקש עם עו"ד היתה בחדר סמוך לחדר בו ישב החוקר, וניתן לשמוע ב-ת/4 כמעט את כל דבריו של המבקש בהתייעצות עם עו"ד, כאשר הדברים נקלטו ברמקול שהקליט את החקירה בחדר בו נחקר המבקש ובו ישב החוקר, וזאת מאחר והחוקר השאיר את הדלת פתוחה, ואותו חוקר הקפיד לסגור את דלת החדר בו נחקר המבקש, בעת שיצא להתייעצות על מנת שדבריו לא יקלטו במיקרופון.

· במשך כל שהיית המבקש בחדר בו התייעץ עם עו"ד, דלת החדר בו התייעץ היתה פתוחה. בנוסף, שהה במחיצתו במרחק של מטר/מטר וחצי שוטר מיחידת להב, שלא נתן לו "רגע אחד של פרטיות", והמבקש הבין שכל מה שיאמר לעו"ד ישמע על ידי השוטר וחש שעושים לו "תרגיל".

- העובדה שהמבקש בסוף חקירתו מבקש להתייעץ עם סניגוריה ציבורית מחזקת את טענתו שבפועל לא קיבל זכות היועצות.
- לא הובהרה למבקש בעל פה זכות להיוועץ עם סניגוריה ציבורית.
- יש לתת אמון בגרסת המבקש, שכן המשיבה בחרה שלא להביא לעדות את השוטר שזימן את המבקש לחקירה בתחנת טבריה ולא את השוטר שישב בחדר בעת שהמבקש התייעץ עם סניגור, וזאת על אף שנתבקשה על ידי ההגנה להביאם לעדות.
- ב. ב"כ המשיבה התנגדה לבקשה וטענה, כי זכות ההיוועצות ניתנה כדין. מעדות סגן ניצב אדרי עולה, כי לא מיידעים חשודים בעת זימונם לחקירה על החשדות המיוחסות להם. עוד טענה, כי למבקש בעת שהגיע לחקירה הוסברו זכויותיו, לא היתה למבקש כלשונה "זכות אוטומטית" על פי החוק להיוועץ עם סניגור ציבורי, המבקש ביקש להתייעץ עם סניגור פרטי ואף מימש את זכות ההיוועצות וישב בחדר לבד בעת שהתייעץ עם עו"ד. המבקש לא טען במהלך החקירה שלא התייעץ עם עו"ד, ויתרה מזו המבקש אמר בסוף החקירה שהוא צריך עו"ד מהסניגוריה הציבורית, ויש בכך כדי להצביע שההיוועצות עם עו"ד היתה כדין. עוד עולה מהסרטון, שהמבקש התייעץ עם עו"ד בקול רם ויש בכך לשלול טענתו שהרגיש חוסר נוחות או שהיה שוטר שהפריע לו להתייעץ.
- 5. דיון והכרעה:
 - א. סעיף 12 לפקודת הראיות קובע, כי הודיית נאשם תהיה קבילה ככל שניתנה חופשית ומרצון.
 - ב. בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי (4.5.06) נקבעה "דוקטרינת הפסילה הפסיקתית" שם נקבע כי פגיעה שלא כדין בזכויות חשוד שנחקר, יש בה כדי להביא לפסילת הודאתו, אף כשלא מתעורר חשש לאמיתות תוכנה. עוד נקבע בפסק הדין קווים מנחים להפעלת שיקול הדעת באם לפסול הודאה שעניינם, בין היתר, אופי וחומרת אי החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה, מידת ההשפעה של אמצעי החקירה על הראיה שהושגה, ובחינת הנזק מול התועלת החברתיים בפסילת הראיה.
 - ג. בע"פ ליאור מירז נ' מדינת ישראל (9.7.17) נסקרה ההלכה לענין פסילת הודעת חוץ של נאשם:

"... ביסודו של דבר, לאחר הלכת יששכרוב, הותוו שני אפיקים לבחינת קבילותה של הודאת נאשם: האחד - מבחן סטטוטורי המעוגן בהוראת סעיף 12 לפקודת הקובעת כי הודאת חוץ של נאשם תהא קבילה רק מקום בו הוכח שההודאה הייתה "חופשית ומרצון"... השני - דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שהתגבשה ועוגנה בהלכת יששכרוב, במסגרתה נתון לבית המשפט שיקול דעת לקבוע כי הודאה אינה קבילה מקום בו הגיע למסקנה כי זו הושגה שלא כדין וכי קבלתה כראיה במשפט תגרום לפגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן (שם, עמ' 569-570); עניין מובארק, פסקה 39). יובהר, כי "מדובר בנוסחת איזון עקרונית השואפת להשגת פשרה ראויה בין מכלול הזכויות והאינטרסים הרלוונטיים לשאלת קבילותן של ראיות שהושגו שלא כדין, ובהם: חשיפת האמת העובדתית, הלחימה בעבריינות וכן ההגנה על שלום הציבור ועל זכויות נפגעי העבירה מחד גיסא; אל מול ההגנה על זכויות הנאשם ועל הגינות ההליך הפלילי וטוהרו מאידך גיסא" (הלכת יששכרוב, עמ' 569). בהקשר לכך יביא בית המשפט, בין שיקוליו, את אופייה וחומריתה של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת ההודאה; את מידת ההשפעה שהייתה לאמצעי החקירה שאינו חוקי על אמינות ההודאה שהושגה; ואת הנזק והתועלת החברתיים הכרוכים בפסילת ההודאה (שם, עמ' 562-567). יודגש, כי עסקינן בדוקטרינת פסילה "יחסית", כך ש"לא כל סטייה מכללי החקירה ולא כל אמצעי שהופעל בחקירה, גם אם אינם מקובלים על בית המשפט, יביא לפסילת הראיה" (שם, עמ' 563).

ד. אני דוחה את טענת ב"כ המבקש, כי לאור עדות המבקש שכאשר התקשרו אליו מהמשטרה וזימנו אותו לחקירה, נאמר לו שמדובר במספר שאלות ואין לו צורך להתייעץ עם סניגור, נשללה מהמבקש זכות ההיוועצות. אני סבורה, כי גם אם אתן אמון לגרסת המבקש לענין זה, עולה מתיעוד החקירה בסרטון (ת/4), מעדות החוקר ומעדות המבקש, כי בפתח החקירה הודיע והסביר החוקר למבקש על זכותו של המבקש להיוועץ עם עו"ד בטרם החקירה, ובתגובה המבקש ביקש להתייעץ עם עו"ד בטלפון. כמו כן, החוקר הבהיר למבקש כי על ההתייעצות להיערך בפרטיות ודאג שהשוטר דותן שותפו ליחידת להב בה שירת, יאתר חדר בתחנת טבריה להיוועצות בפרטיות של המבקש, ולאחר שאותר חדר המבקש יצא מחדר החקירות והתייעץ עם עו"ד בלישה בטרם חזר לחדר בו התקיימה החקירה (להלן: "חדר החקירה") ונשאל שאלות. בנסיבות אלו אני קובעת, כי לא הופרה זכות ההיוועצות, שכן המבקש התייעץ עם עו"ד.

ה. אני דוחה את טענת ב"כ המבקש, כי זכות ההיוועצות הופרה בכך מאחר ההיוועצות של המבקש עם עו"ד הוקלטה במיקרופון של חדר החקירות, ולהלן נימוקי:

החוקר העיד שלא שמע את ההיוועצות של המבקש עם עו"ד, העיד שהיה עסוק בהכנת החקירה, הכנת שאלות וכיוצ"ב ולו היה שומע את תוכן ההתייעצות של המבקש עם עו"ד שהתבצעה בטלפון היה מפסיק אותה מיד, ואומר למבקש שהוא שומע את ההיוועצות, שכן כפי שהסביר למבקש בטרם התייעץ עם סניגור, על ההתייעצות להיעשות בפרטיות וללא נוכחות החוקר, וזו הסיבה שההתייעצות נעשתה בחדר אחר.

חיזוק לעדות החוקר מצאת ב-ת/4, שם צפיתי בחוקר מבהיר למבקש את החובה שההתייעצות עם עו"ד תערך בפרטיות, ללא שהחוקר ישמע. בנוסף בעזרת רמקולים חיצוניים שהצמדתי לאוזני הצלחתי לשמוע חלק קטן מדברי המבקש בעת שהתייעץ בקול רם עם עו"ד, ובמקביל צפיתי בחוקר שנצפה עסוק בהכנת החקירה, מקליד במקלדת, עובר על חומרי חקירה, ולא נצפה מנסה להאזין לשיחה כלשהי. לפיכך, אני נותנת אמון בחוקר שלא שמע את המבקש מתייעץ. יתרה מזו שומעים בסרטון עוד אנשים משוחחים מחוץ לחדר החקירה בעת שהמבקש התייעץ. כמו כן המבקש יצא מחדר החקירה להתייעץ וחזר לאחר כ-15 דקות, ואילו ב-ת/4 נקלטו ברמקול דברי מבקש באורך של כדקה. עוד מצאתי שאין בעובדה שהדלת בחדר החקירה היתה פתוחה כדי להצביע על פגיעה בזכויות המבקש להיוועץ בפרטיות, שכן ב-ת/4 צפיתי שהדלת בחדר החקירה נשארה פתוחה גם בזמן שהמבקש ישב בחדר והחוקר יצא להתייעצות. לפיכך אני סבורה כי נפגעה זכות ההתייעצות של המבקש.

ו. אני דוחה את טענת ב"כ המבקש, כי בשל המצאות שוטר, שלאור עדות החוקר שמו דותן, נפגעה זכות המבקש להתייעץ. לטענת המשיבה השוטר דותן לא נכח בחדר ההתייעצות, הוא הוביל את המבקש מחדר החקירה לחדר בו נערכה ההתייעצות (להלן: "חדר ההתייעצות") ובחזרה לחדר החקירה ולא נשאר בחדר ההתייעצות. לטעמי, היה על ההגנה לזמן מטעמה את השוטר דותן על מנת לתמוך בגרסת המבקש לפיה דותן נכח בחדר ההתייעצות, כשלנגד עיני הפסיקה, כי אי הבאתו של עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בגו וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד(ראה לדוגמה ראה בע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו, פדי מה(4) 651).

יובהר, כי המשיבה הודיעה לפני שמיעת הראיות שאין בכוונתה לזמן לעדות שוטרים נוספים וככל שתתבקש ע"י ההגנה לסייע בהבאתם תסייע. בנוסף בית משפט הודיע לב"כ המבקש בפתח הדיון ביום 11.11.24, לאחר שהמשיבה הודיעה כי אין בכוונתה להביא את השוטרים שאינם עדי תביעה להעיד כבקשת ב"כ המבקש, כי ככל שהוא סבור שעדותם של השוטרים חיונית להגנת המבקש יודיע על כך לבית משפט, בטרם תשמע עדות המבקש, ובית משפט יורה למשיבה לזמנם, אולם ב"כ המבקש בחר שלא לבקש לזמנם. (ראה עמודים 9-10 לפרוטוקול).

בנוסף מהסרטון 4/ת עולה שהמבקש שמע מספר פעמים מהחוקר שהוא צריך להתייעץ עם עו"ד בפרטיות, המבקש חזר לחדר החקירות ולא טען כי אדם נוסף או שוטר היה בחדר בו התייעץ ושמע את ההתייעצות. מצפיה ב-4/ת עולה שהחקירה התנהלה באווירה טובה ורגועה, ולאחר שהמבקש חזר מההתייעצות עם עו"ד, הוא ביקש מהחוקר לצפות בנייד שלו במסמך או משהו אחר שאינו רלבנטי לחקירה, ויש בכך כדי להצביע שלא פחד מהחוקר ולו ההתייעצות שלו עם עו"ד היתה בנוכחות שוטר, והמבקש היה מרגיש שזה פגע בזכות ההיוועצות היה אומר זאת לחוקר או פונה למח"ש ולא ממתין עד לאחר הגשת כתב אישום.

ז. אני דוחה את טענת ב"כ המבקש, כי יש לפסול את ההודעה בשל כך שלא נאמר לו בע"פ שיש לו זכות להיוועץ עם סיגור ציבורי.

אין מחלוקת, כי המבקש בעת חקירתו לא עצור. בחוק הסנגוריה הציבורית ובחוקים נוספים לא נקבע כי יש חובה להודיע לחשוד שאינו עצור על הזכות להיוועץ עם סיגור ציבורי. בע"פ 8970/07 הונצ'איו לין נ' מדינת ישראל (26.7.2010) השאיר כב' הש' רובינשטיין בצריך עיון את השאלה באם יש חובה ליידע חשוד שאינו עצור בדבר זכותו להיוועץ עם סיגור ציבורי.

מצפיה בסרטון 4/ת, לא מצאתי כי נאמר למבקש בע"פ זכותו להיוועץ עם סיגור ציבורי. בטופס הודעה על זכויות חשוד טרם חקירה (ת/3) עליו חתום המבקש כתוב על זכות חשוד להיוועץ עם סיגור ציבורי, ככל שהוא זכאי לכך על פי החוק.

בסרטון 4/ת לא שמעתי את החוקר מקריא מהטופס (ת/3) את זכות המבקש להיוועץ עם סיגור ציבורי או מסביר לו על זכותו להתייעץ בסיגור ציבורי. יחד עם זאת, מעדות המבקש עולה, כי בטרם חזר לחדר החקירה לאחר שהתייעץ עם עו"ד פרטי, ניסה לבדוק באינטרנט דרכי התקשרות עם סנגוריה ציבורית, ומ-4/ת עולה, כי לאחר שהחוקר חזר לחדר החקירה מהתייעצות לקראת סיום החקירה, לפני השאלה בשורה 19 ל-ת/3, אמר המבקש לחוקר שהוא רוצה עו"ד של הסנגוריה הציבורית. בנסיבות אלו, אני סבורה כי המבקש ידע על קיומה של הסנגוריה הציבורית, ובחר להתייעץ עם סיגור פרטי. לפיכך אני סבורה שנפגעה זכות המבקש להיוועץ עם סיגור עד לתשובה לשאלה בשורה 19 ל-ת/3.

ביחס לתשובות המבקש לשאלה בשורה 19 ולשאלה בשורה 22 ל-ת/3 מצאתי, כי לאור הסרטון (ת/4) ממנו עולה כי לאחר שהמבקש אמר לחוקר בדקה 01:45 לפני השאלה בשורה 19 ל-ת/3 שהוא רוצה עו"ד מהסנגוריה הציבורית, החוקר בתגובה אמר למבקש שנותרה לו שאלה אחת, לא הפסיק את החקירה, על מנת לברר אם המבקש מעונין להתייעץ עם סיגור ציבורי, לא ניתן בשלב זה לקבוע את קבילות תשובות המבקש לשאלות בשורה 19 ובשורה 22 ל-ת/3, ואחיליט לענין זה לאחר שמיעת כל הראיות בתיק במסגרת הכרעת הדין.

ח. לפיכך, אני קובעת כי ת/3 קביל עד לשורה 19 ו-ת/4 קביל עד דקה 01:45, ולאחר שמיעת כלל הראיות ובמסגרת הכרעת הדין תינתן החלטה ביחס לקבילות הודעת המבקש ב-ת/3 משורה 19 ולסרטון ת/4 מדקה 01:45. מזכירות תשלח החלטה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ו' טבת תשפ"ה, 06 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.